

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: ZNEHK760040**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az európai hadügy története
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** **History of European Military**
- 4. Kreditérték:** 2 kredit
- 5. A szak(ok), szakirányok megnevezése (ahol oktatják):** nemzetközi biztonság- és védelempolitika MSc
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Hadtörténelmi, Filozófia és Kultúrtörténelmi Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Prof. Dr. Csikány Tamás, egyetemi tanár, DSc
- 8. A tanórák száma (előadás+gyakorlat)**
  - 8.1. összes óraszám:**
    - 8.1.1. Nappali munkarend:** 30+0
    - 8.1.2. Levelező munkarend:** 12+0
  - 8.2. heti óraszám nappali munkarend:** 2+0
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az európai hadtörténelem egyes elemeinek vizsgálata 1648-tól az első világháború végéig. A Nagy Francia Forradalom hatása a hadügy fejlődésére, a napóleoni háborúk, az olasz és német egység háborúinak hadművészete. A századvég hadtudományi gondolkodói. Az első világháború és hatása a XX. századi Európára
- 10. A tantárgy szakmai tartalma (angolul):** Research of particular periods of European military history from 1648 till the end of the 1st World War. The effect of the French Revolution on military sciences, wars of Napoleon, the unification wars in Italy and Germany and their effect on the art of war. Most important representatives of military theory in the end of the 19th century. The 1st World War and its effect on the European art of war in the 20th century.
- 11. Elérendő kompetenciák (magyarul):** MSc, képzésben olyan ismeretek átadása és készségek kifejlesztése, amelyek biztosítják, hogy a hallgatók megismerjék és elsajátítsák a tárgyalt időszak hadtörténelmi eseményeket és azok hadművészeti értékelését.
- 12. Elérendő kompetenciák (angolul):** To deliver knowledge and develop skills which enables the students to learn and understand the events of the researched periods of European military history. To understand the relevance of these events regarding the general development of the art of war.

13. Előtanulmányi kötelezettségek: nincs

14. A tantárgy tematikája:

- 14.1. Hadművészet a koraújkori Európában
- 14.2. Hadtudományi gondolkodók a XV-XVII. században
- 14.3. A harmincéves háború eseményei
- 14.4. Az abszolutista államok hadügye
- 14.5. Az állandó hadsereg problematikája
- 14.6. A porosz hadügy fejlődése
- 14.7. Az osztrák örökösödési háborúk története
- 14.8. A XVIII. század hadtudományi gondolkodói
- 14.9. A Nagy Francia Forradalom hadügye
- 14.10. Hadügyi forradalom 1792-1795.
- 14.11. Napóleon hadművészete
- 14.12. A porosz hadművészet a XIX. században
- 14.13. A német és olasz egység háborúi
- 14.14. A tömeghadseregek kialakulásának problematikája
- 14.15. Hadtudományi gondolkodók a XIX. század végén
- 14.16. A Nagy Háború hadművészeti problémái
- 14.17. Az első világháború hadművészeti tapasztalatai
- 14.18. A XX. század hadművészeti változásainak sarokpontjai

15. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

16. A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége: 20 %-os hiányzás megengedett

17. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

18. Az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei (a félév végi aláírás követelményei, a félév végi számonkérések módja, formája, típusa, vizsgakövetelmények): az előadásokon való részvétel

az aláírás megszerzésének feltétele:

a számonkérés módja: kollokvium

19. Irodalomjegyzék (magyarul):

19.1. Kötelező irodalom:

Dr. Csikány Tamás: Az európai hadművészet a harmincéves háborútól a XIX. sz. végéig. Budapest, (ZMNE), 2001.

A korai stratégiai gondolkodás. Szerk.: Veszprémy László. Budapest, 2005. ISBN: 9789633273982

Az első világháború eseményei és hadművészete. Budapest (ZMNE HTK) 2011. e-jegyzet

19.2. Ajánlott irodalom:

Perjés Géza: Clausewitz. Budapest. 1983. ISBN: 9631400123

Clausewitz, Carl von: A háborúról. Ford.: Szabó Júlia. Budapest, 2014. ISBN: 9789633275993

A magyar hadtörténelem évszázadai. Szerk.: Király Béla—Veszprémy László. Budapest, 2003. ISBN: 9632064585

20. Irodalomjegyzék (angolul):

20.1. Kötelező irodalom:

Dr. Tamás Csikány: Az európai hadművészet a harmincéves háborútól a XIX. sz. végéig. Budapest, (ZMNE), 2001. (European art of war from 30years war till the end of 19. century.

A korai stratégiai gondolkodás. Editor: László Veszprémy. Budapest, 2005. ISBN: 9789633273982 (Early strategy thinking.)

Az első világháború eseményei és hadművészete. Budapest (ZMNE HTK) 2011. e-jegyzet (Events and art of war in first world war.)

20.2. Ajánlott irodalom:

Géza Perjés: Clausewitz. Budapest. 1983. ISBN: 9631400123

Clausewitz, Carl von: A háborúról. Translator: Júlia Szabó. Budapest, 2014. ISBN: 9789633275993 (On War.)

A magyar hadtörténelem évszázadai. Editor.: Béla Király—László Veszprémy. Budapest, 2003. ISBN: 9632064585 (Centuries of Hungarian military history.)